

Sjømat Norge
Postboks 5471 Majorstua
0305 OSLO

Høring - regulering av fangst av vågehval i 2022

Nærings- og fiskeridepartementet har fastsatt totalkvote for fangst av vågehval i 2022 til 917 dyr. Kvoten kan som tidligere fanges i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard, i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann innenfor IWC områdene ESB, EW, EN og CM. Med unntak av at kvoten i område CM er begrenset til 253 vågehval, er det ikke fastsatt områdebegrensninger.

Fiskeridirektoratet foreslår at tidligere års regulering av vågehvalfangsten videreføres.

Dette innebærer fri fangst for deltakende fartøy innenfor totalkvoten.

Merknader til forslaget kan sendes Fiskeridirektoratet postmottak@fiskeridir.no innen 24. mars 2022.

2. Deltakelse i fangst av vågehval

Vilkårene for å delta i fangst av vågehval er fastsatt i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 7-2. Tillatelse gis bare for ett år om gangen, og tildeles etter søknad av Fiskeridirektoratet region Nordland. I 2021 fikk 17 fartøy tillatelse til å delta i fangsten, og 14 fartøy benyttet adgangen.

3. Regulering av fangst av vågehval

3.1 Gjennomføring av fangsten i 2021

Totalkvoten av vågehval var på 1278 dyr. Innenfor denne kvoten kunne det fanges 1108 dyr i Norges økonomiske sone, i fiskevernsonen ved Svalbard og i internasjonalt farvann i IWC-områdene ESB, EW og EN. De resterende 170 kunne tas i fiskerisonen ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann innenfor IWC-område CM.

Det generelle fangstmønsteret for vågehvalfangsten er i stor grad konsentrert rundt områdene vest av Spitsbergen og ved Bjørnøya, i tillegg til kystfangst fra Vestfjorden til Varangerfjorden. I de seinere årene er det observert en forflytning av vågehval fra Spitsbergen sørover og østover inn i Barentshavet, noe som også viser seg i bestandsestimatene for forvaltningsområdene. I

2019 ble 47 % av totalfangsten fangstet innenfor et relativt lite område øst av Bjørnøya, og i 2021 ble 47 % av totalfangsten fangstet i Varangerområdet. I Nordsjøen er fangsten beskjeden, mens det heller ikke i 2021 ble fangstet ved Jan Mayen.

Det var påmeldt 17 båter til fangstsesongen 2021 (mot 15 i 2020), og 14 (13 i 2020) av disse seilte ut og hadde båtfangst fra 1 til 129 (1 til 138 i 2020) dyr. Dette indikerer at interessen for og deltakelsen i vågehvalfangsten har ligget på et stabilt nivå de siste årene.

Totalfangsten ved avslutningen av sesongen var 577 dyr, alle sammen fanget i sonene Svalbard, Barentshavet, Nordsjøen og norskekysten (forvaltningsområdene ES+EB+EN+EW). Fangsten i Nordsjøen var på 20 dyr, noe som utgjør om lag 4 % av totalfangsten. Sist år ble det fangstet 34 hval i Nordsjøen etter en 10-årsperiode med svært beskjedne fangster der. Det var, som vanlig de om lag 10 siste årene, ingen fangst ved Jan Mayen.

Næringen gjennomgår et generasjonsskifte, og det synes å være noe bevegelse i rekruttering til fangsten. Fiskerinæringen har imidlertid generelt god tilgang på ulike fiskekvoter og det struktureres også innenfor hvalfangstflåten. Omsetningssituasjonen har i flere år vært preget av at antall kjøpere er redusert. Fangstresultatet på 577 vågehval er imidlertid det høyeste på flere år, og er et skritt i positiv retning for hvalfangsten.

Fangsten kunne påbegynnes 1. april og den ble i samråd med næringen stoppet med virkning fra 1. oktober.

Norges Råfisklag la til grunn at all omsetning av hvalprodukter skulle baseres på leveringsavtaler inngått mellom fanger og kjøper før fangststart. Kravet om leveringsavtaler innebar at behovet for omsetningskvoter falt bort. Verken myndigheter eller salgslag iverksatte således fangstregulerende tiltak i 2021.

Tabellen nedenfor viser kvoter, fangst og deltakelse i perioden 2005 – 2021, samt kvoteutnyttelse i samme periode.

Tabell 1: Kvoter, fangst, deltakelse og kvoteutnyttelse i årene 2005-2021

År	Kvote	Fangst	Utnyttelse	Antall fartøy
2005	796	639	80 %	31
2006	1 052	545	52 %	28
2007	1 052	593	56 %	28
2008	1 052	535	51 %	27
2009	885	484	55 %	21
2010	1 286	468	36 %	18
2011	1 286	533	41 %	19
2012	1 286	465	36 %	18
2013	1 286	594	46 %	17
2014	1 286	736	57 %	21
2015	1 286	660	51 %	21
2016	880	591	67 %	16
2017	999	432	43 %	11
2018	1 278	454	36 %	11
2019	1 278	429	34 %	12
2020	1 278	503	39 %	13
2021	1 278	577	45 %	14

Regulering av fangsten i 2022

Fiskeridirektoratet kan ikke se at årets kvotefastsettelse tilsier særlige reguleringsbehov. Det foreslås derfor at fartøyene kan fangste fritt innenfor totalkvoten, og dette vil tilgodese samtlige fartøygrupper.

Rapportering

Regelverket for elektronisk rapportering gjelder også fartøy som fanger vågehval.

Fangstperiode

Fangsten foreslås som tidligere åpnet 1. april, og sluttdato foreslås fastsatt i samråd med næringen og Norges Råfisklag.

Kontroll

Kravet om at samtlige fartøy må ha installert godkjent ferdskriver, videreføres. Ferdskriversen skal klargjøres hos installatør som er godkjent av Fiskeridirektoratet, før fangsten kan påbegynnes.

Samtlige som skal skyte vågehval må avlegge foreskrevne skyteprøver med kanon og rifle.

4. Forslag til forskrift

Under henvisning til ovennevnte vil Fiskeridirektoratet foreslå følgende forskrift om regulering av fangst av vågehval i 2022:

Forskrift om regulering av fangst av vågehval i 2022

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet mars 2022 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villevandende marine ressursar (havressurslova) §§ 11, 12, 16, 34, 36 og 47.

§ 1 Generelt forbud

Det er forbud å drive fangst av hval.

§ 2 Totalkvote

Uten hinder av § 1 kan norske fartøy som har fått tillatelse til å delta i fangst av vågehval i 2022 fange til sammen 917 vågehval i Norges økonomiske sone, i fiskevernsone ved Svalbard, i fiskerisone ved Jan Mayen og i internasjonalt farvann i IWC områdene ESB, EW, EN og CM. Av kvoten på 917 vågehval kan 664 dyr fanges i IWC områdene ESB, EW, EN og 253 vågehval i IWC område CM.

§ 3 Fangststart

Fangst av vågehval kan påbegynnes 1. april.

Fiskeridirektoratet vil stoppe fangsten når forholdene tilsier det.

§ 4 Ferdskrifer/observatør/inspektør

Fartøy som deltar i fangst av vågehval skal ha installert ferdskrifer. Ferdskriferen skal være godkjent av Fiskeridirektoratet og montert av installatør godkjent av Fiskeridirektoratet.

Fartøyet kan pålegges å ha inspektør eller observatør om bord under fangsten.

§ 5 Oppgaveplikt

Fartøy som ikke omfattes av plikten til elektronisk fangstrapportering skal føre fangstdagbok utgitt av Fiskeridirektoratet. Fangstdagboken skal føres fortløpende.

Fangstdagboken skal innen åtte dager etter avsluttet fangstsesong være sendt eller overlevert Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere retningslinjer om innhenting av data fra ferdskrifer.

§ 6 Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan endre forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fangsten.

§ 7 Straff

Mottakerliste:

Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL
Norges Fiskarlag	Postboks 1233 Torgarden	7462	TRONDHEIM
Norges Kystfiskarlag	v/ Ove Morten Hagen	7960	SALSBRUKET
Norges Råfisklag	Postboks 6162	9291	TROMSØ
Norges Småqualfangerlag	Postboks 714	8301	SVOLVÆR
Sjømat Norge	Postboks 5471 Majorstua	0305	OSLO

